

אפריל, 2016

אפר פחם בתקנות הפסולת של הקהילה האירופית EC

הבהרות לסיווג אפר פחם כפסולת שאינה מסוכנת

אפר פחם מוגדר כפסולת לא מסוכנת (non-hazardous) בהתאם לסיווג בקטלוג הפסולות האירופי (European Waste Catalogue (EWC) – Directive 2000/532/EC). יתר על כן, בהתאם להגדרת תוצר לוואי (By Product, Article 5, Directive 2008/98/EC) ולחומר בר-השבה (End of Waste, Article 6) אפר פחם המנוצל בשימושים מועילים עונה על הדרישות להגדרת תוצר לוואי ומפסיק להיחשב כפסולת.

אפר פחם סווג ב-EWC משנת 2000 בקבוצת הפסולות הלא מסוכנות תוצרי תהליכים תרמיים כלהלן:

Inorganic wastes from thermal processes

10 01 Wastes from power stations and other combustion plants

10 01 01 Bottom ash

10 01 02 Coal fly ash

התפתחויות בדירקטיבה שהתקבלו עד דצמבר 2012 ניתנות לעיון [בתקציר ומצגת](#) הרצאת Dr. Hans van der Sloot בסדנת היבטים סביבתיים ובריאותיים של שימושי אפר פחם, מנהלת אפר הפחם, דצמבר 2012.

החלטה עדכנית של הדירקטיבה האירופית באשר לסיווג פסולות, שהתקבלה ב- 18 בדצמבר 2014 ונכנסה לתוקף ב- 1 ביוני 2015 ([Decision 2014/955/EU](#)), הותירה את הסיווג הנייל של אפר הפחם ללא שינוי. עיון מדוקדק בהחלטה מבהיר את הסיבה לכך. בהחלטה נקבע כי פסולת מוגדרת כמסוכנת אם היא תואמת אחד או יותר מהמאפיינים בקבוצות HP 1 עד HP 14, המתוארות בנספח Annex III במסמך [Commission Regulation \(EC\) No. 1357/2014](#) משנת 2014 ונידונות בפירוט רב ב- [Regulation \(EC\) No. 1272/2008](#) (Annex I, parts 2-5). קשת רחבה של מאפיינים מסוכנים המתוארים במסמך מתייחסת ליסודות המצויים גם באפר פחם. יחד עם זאת, רמות ריכוזי המרכיבים הללו בחומר המגדירות אותו כמסוכן הינן בסדר גודל של אחוזים בודדים עד עשרות אחוזים, בעוד באפר פחם הם מצויים בריכוזי קורט שבין עשיריות ועד מאות ppm (בלבד (אחוז אחד שווה ל- 10 אלף ppm). לדוגמא, אחד המאפיינים HP 4 (irritant) קובע כי חומר המכיל אחד או יותר מבין המרכיבים בעלי מאפיין זה שתכולתם הכוללת בחומר היא מעל 20% ממשקלו, יוגדר מסוכן. מבין המרכיבים באפר בריליום עלול לגרום לגירוי בעור ובעיניים (H315 ו- H319 בהתאמה). יסוד זה מופיע אמנם באפר פחם אך בריכוזי קורט (mg/kg) (בהקשר זה יצוין כי גירוי מכני מחומר כדוגמת אפר פחם אינו כלול בקטגוריית HP 4). על כן אף אחד ממאפייני קבוצת הסיכון הנייל אינו חל על אפר פחם.

ואמנם [במסמך עבודה בנושא פיתוח הנחיות להגדרה וסיווג של פסולות מסוכנות](#) של הקהילה האירופית, המעודכן לדצמבר 2015, אפר פחם מרחף ותחתית מסווגים בקבוצת הפסולות שלחלוטין אינן מסוכנות (ANH – absolute non-hazardous entries), שאין צורך להוכיח כי אינן כוללות אף אחד מהמאפיינים בקבוצת הסיכון לעיל, כמצוטט:

Wastes which are assigned to ANH entries cannot be allocated to alternative hazardous entries and are non-hazardous without any further assessment.